

[9] me4.eu
eu4.me
ja za evropu, evropa za mene

finansijske usluge

NORWEGIAN MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

Ministarstvo vanjskih poslova
i evropskih integracija
Cma-Gov

Ministarstvo ekonomskog razvoja
i preduzetništva

Kontakt: Kancelarija glavnog pregovarača:
tel: +382 (0)20 225-568; +382 (0)20 246-264
e-mail: kgp@mfa.gov.me; web sajt: <http://www.mvpei.gov.me/>

09 FINANSIJSKE USLUGE

Finansijske usluge su od velikog značaja za dobro funkcionisanje unutrašnjeg tržišta Evropske unije kao jednog od temelja evropske integracije. Ovo poglavlje odnosi se na usklađenost propisa u oblasti finansijskih usluga – bankarstva, osiguranja i reosiguranja, penzionih fondova i tržišta kapitala, kao i infrastrukture finansijskih tržišta sa pravnom tekovinom EU, kao i na njenu efikasnu primjenu i sprovođenje od strane nadležnih supervizorskih institucija. Veliki podstrek za prosperitet naše zemlje leži u mogućnosti da će po pristupanju EU crnogorske nadzorne institucije direktno učestvovati u pripremi propisa koji uređuju jedinstveno finansijsko tržište EU, kao i u njihovoj punoj implementaciji kroz aktivnu participaciju u funkcionisanju evropskog institucionalnog mehanizma za očuvanje finansijske stabilnosti. Članstvo u Uniji će imati pozitivan uticaj i na povećanje konkurencije na tržištu, što će dovesti do raznovrsnije i inovativnije ponude proizvoda i usluga, a time povoljnijih efekata za sve učesnike.

BANKARSTVO, OSIGURANJE, INVESTICIONI FONDOVI U EU

Ovo pregovaračko poglavlje obuhvata bankarstvo, osiguranje, investicione fondove, kao i tržište kapitala. Pravna tekovina obuhvaćena ovim poglavljem uključuje pravila za izdavanje odobrenja za rad, poslovanje i nadzor poslovanja finansijskih institucija i uređenih tržišta. Finansijske institucije koje su obuhvaćene pravnom tekovinom mogu poslovati u cijeloj Evropskoj uniji, u skladu s principom „jedinственог

evropskog pasoša“, što omogućava nekoj finansijskoj instituciji poslovanje u bilo kojoj državi članici Unije bez traženja posebne dozvole od države domaćina, i s principom „kontrolе matične države“ (princip kontrole od strane države u kojoj finansijska institucija ima sjedište, što se ostvaruje putem osnivanja filijala u drugim državama ili pružanjem prekograničnih finansijskih usluga). Kako bi se zaštitila prava investitora, na nivou EU određeno je da se investitoru moraju pružiti jasne i sveobuhvatne informacije, potrebne za donošenje odluke o ulaganju.

BANKARSTVO

Za oblast banaka i finansijskih konglomerata u pravnoj tekovini EU navode se zahtjevi za izdavanje odobrenja za rad, poslovanje i prudencijalnu kontrolu poslovanja kreditnih institucija, kao i zahtjevi koji se odnose na izračunavanje adekvatnosti kapitala, a primjenjuju se na kreditne institucije i na investiciona društva. Pravna tekovina u ovom sektoru propisuje pravila koja se odnose na dodatni nadzor finansijskih konglomerata. Pravna tekovina određuje pravila koja se odnose na godišnje i konsolidovane izvještaje banaka i drugih finansijskih institucija. Time se, takođe, usklađuju određene odredbe koje se odnose na reorganizaciju i likvidaciju kreditnih institucija sa filijalama u više država članica. Posebna pažnja regulatora usmjerena je na uvođenje jedinstvene šeme za osiguranje depozita sa obaveznom učešćem svih banaka u sistemu u njenom funkcionisanju.

OSIGURANJE I PENZION I FONDOVI

Na području osiguranja i penzionih fondova predviđena su pravila koja se odnose na izdavanje odobrenja za rad, poslovanje i nadzor društava za životno i neživotno osiguranje, kao i reorganizaciju i likvidaciju društava za osiguranje sa filijalama u više država članica. Postoje posebni propisi u sektoru neživotnog osiguranja za saosiguranje, putno osiguranje, osiguranje kredita i osiguranje pravnih troškova. Pravna tekovina utvrđuje pravila za dodatni nadzor grupe osiguravača, a obuhvata i regulatorni okvir za poslove reosiguranja u EU, u cilju otklanjanja prepreka za obavljanje poslova reosiguranja, kao što je obaveza za društva za reosiguranje da daju imovinu u zalog. Propisana su i pravila za godišnje i konsolidovane izvještaje društava za osiguranje.

INFRASTRUKTURA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Pravila u ovom dijelu imaju za cilj smanjenje i usklađivanje formalnih zahtjeva i postupaka za formiranje i sprovođenje kolaterala u cijeloj EU, kao i smanjenje sistemskog rizika koji je povezan sa insolventnošću učesnika u platnim sistemima i u sistemima poravnanja hartija od vrijednosti.

TRŽIŠTE HARTIJA OD VRIJEDNOSTI I INVESTICIONE USLUGE

Regulatorni okvir tržišta kapitala obuhvata pravila koja se odnose na investicione usluge i tržište hartija od vrijednosti, osniv-

anje, poslovanje i nadzor poslovanja investicionih fondova i uređenih tržišta, kompenzacione šeme za investitore, objavljivanje prospekata, zabrane zloupotrebe tržišta, itd. Pravila o prospektima imaju za cilj jačanje zaštite investitora bez obzira gdje se izdaju u EU, jer moraju pružati jasne i potpune informacije koje su im potrebne za donošenje investicionih odluka.

FINANSIJSKE USLUGE

Članstvo u EU imaće pozitivan efekat za učesnike finansijskih tržišta, kao i za građane, preduzetnike, investitore, odnosno korisnike finansijskih usluga. Inovativnost i ponuda novih vrsta usluga, kao i povećanje konkurencije koristeći preduzetnicima i građanima, posebno kada je riječ o ponudi banaka, ali i ponudi proizvoda i usluga nebankarskih finansijskih institucija. S tim u vezi, posebna pažnja posvećena je osiguranju zaštite korisnika usluga i njihovog informisanja o uslugama koje pružaju finansijske institucije, počevši od zaključivanja ugovora o kreditu, osiguranju ili ulaganjima na tržištima kapitala. Takođe, sigurnost deponenata obezbijeđena je jedinstvenom šemom depozitnog osiguranja sa obaveznom participacijom banaka, čime se učvršćuje povjerenje javnosti u bankarski sistem i podstiče stabilnost finansijskog sistema u cjelini.